Adatbázisok II: EA-ZH-1

Készült Kiss Attila előadásai alapján.

Sárközi Gergő, 2022-23-1. félév

Nincsen lektorálva!

Fizika (fizika.ppt)

1. Mit hívunk statikus, és mit dinamikus adatbázisnak? (1 pont)

1 oldal

Statikus: ritkán módosul, a lekérdezések gyorsasága a fontosabb Dinamikus: gyakran módosul, ritkán végzünk lekérdezéseket

2. Fogalmazzunk meg 3 célt, amire az indexelés kiválasztásánál figyelni kell! (3 pont)

1. oldal

Gyors lekérdezés, gyors adatmódosítás, minél kisebb tárolási méret

3. Mit tételezünk fel, mivel arányos a beolvasás, kiírás költsége? (1 pont)

1. oldal

Háttértároló és memória között mozgatott blokkok számával

4. Adjuk meg az alábbi paraméterek jelentését! l, b, B, T, bf, M, I(A) (7 pont)

3, 5. oldal

l: length, rekordméret bájtokban

b: blokkméret bájtokban

B: fájl mérete blokkokban

T: tuple, rekordok száma

bf: blokkolási faktor, blokkonként hány rekord fér el, $bf = \lfloor b/l \rfloor$

M: memória mérete blokkokban

I(A): képméret, "A" oszlopban szereplő különböző értékek száma

5. Adjuk meg RxS méretét blokkokban kifejezve! (2 pont)

3. oldal

$$B(R \times S) = T(R) * T(S) * (I(R) + I(S))/b = T(S) * B(R) + T(R) * B(S)$$

6. Mit jelent az egyenletességi feltétel? (1 pont)

4.oldal

Egy A=a feltételt kielégítő rekordokból nagyjából azonos számú szerepel, a konkrét feltételtől függetlenül.

7. Mekkora adategységet olvas az író-olvasó fej? (1 pont)

1. oldal

Egy blokkot.

8. Mitől függhet a blokkméret? (1 pont)

1. oldal

Operációs rendszer, hardver, adatbázis-kezelő

9. Egyenletességi feltétel esetén hány blokkból áll a $\sigma_{A=a}(R)$ lekérdezés eredménye? (1 pont)

5. oldal

 $B(\sigma_{A=a}(R)) = B(R)/I(A)$

10. Soroljunk fel legalább 7 különböző fájlszervezési módszert? (7 pont)

5. oldal

kupac (heap), hasító index (hash), rendezett állomány, elsődleges index (ritka index), másodlagos index (sűrű index), többszintű index, B^+ -fa vagy B^* fa

11. Kupac szervezés esetén mennyi a keresés költsége legrosszabb esetben? (1 pont)

6. oldal

B (kupac mérete blokkokban)

12. Kupac szervezés esetén mennyi a beszúrás költsége? (1 pont)

6. oldal

Utolsó blokkba tesszük a rekordot, tehát 1 olvasás és 1 írás (azaz 2)

13. Mit mond meg a h(x) hasító függvény értéke? (1 pont)

7. oldal

Hogy melyik kosárba tartozik a rekord, amelynek indexmezőjének az értéke x.

14. Mikor jó egy hasító függvény és ilyenkor milyen hosszúak a blokkláncok? (2 pont)

7. oldal

Egy jó hasító függvény nagyjából egyenletesen sorolja be a rekordokat különböző kosarakba. Ilyenkor egy blokkláncB/K blokkból áll, ahol K a blokkláncok száma.

15. Mennyi a $\sigma_{A=a}(R)$ lekérdezés keresési költsége jó hasító index esetén? (1 pont)

8. oldal

Legven K a blokkláncok száma.

Ha az indexmező és a keresési mező megegyezik, akkor B/K (B/K méretű kupacban keresés). Ha a kettő eltér, akkor B (B méretű kupacban keresés).

16. Ha túl nagynak választjuk a K-t hasításkor, akkor ez milyen problémát okozhat? (1 pont)

8. oldal

Blokkonként sokszor csak 1 rekord lesz tárolva, ami pazarolja a tárhelyet.

17. Milyen keresésre nem jó a hasító indexelés? (1 pont)

8. oldal

Intervallumos (a < A < b) típusú keresésre.

18. Mit jelent a dinamikus hasító indexelés és milyen két fajtáját ismerjük? (3 pont)

11. oldal

Jelentése: a kosarak száma beszúráskor, törléskor változhat (nincsen előre rögzítve). Két tanult fajtája: kiterjeszthető (expandable) és lineáris

19. Kiterjeszthető hasítás esetén a h(K) érték alapján melyik kosárba kerül a rekord? (2 pont)

11. oldal (utolsó bekezdés)

Amelynek prefix kódja a h(K) kezdő szelete. (Ha egy kosár kódja i hosszú, akkor h(K) i hosszú kezdő szeletével kell megegyeznie a kódnak.)

Ha beszúrásnál nincs szabad hely a megfelelő kosárban, akkor a kosarat kettő osztjuk, a prefix kódjának a hosszát megnövelve eggyel. A meglévő elemeket az új, hosszabb kód alapján a megfelelő új kosárba helyezzük. Ezt a kettőosztást akár többször meg kell ismételni, amíg nem lesz szabad hely.

20. Milyen probléma keletkezhet kiterjeszthető hasító index esetén és mi rá a megoldás? (2 pont)

13. oldal (utolsó bekezdés) és 14. oldal (első bekezdés)

Ha a rekordok hasító értékének eleje sok bitben megegyezik, akkor hosszú (fa) ágak keletkezheznek. A megoldás, hogy a fát egy tömbbel ábrázoljuk. A tömb mérete a kosarak prefix kódjainak hosszának 2-es alapú hatványa (pl. 2 hosszú kód esetén 4 hosszú a tömb). Így a tömb h(x)-edik eleme megmutatja, hogy melyik kosárba való az adott rekord. Több tömb elem is mutathat ugyan arra a kosárra.

21. Lineáris hasító index esetén mikor nyitunk meg új kosarat? (1 pont)

17. oldal

Ha egy előre megadott értéket elér a kosarakra jutó átlagos rekordszám: ha a rekordok száma osztva a kosarak számával átlép egy küszöb értéket.

22. Lineáris hasító index esetén a h(K) érték alapján melyik kosárba kerül a rekord? (2 pont)

17. oldal (utolsó 2 bekezdés)

Nézzük h(K) utolsó $\log(n)$ bitjét, ahol n a kosarak száma.

Ha nincs ilyen sorszámú kosár, akkor nézzük azt a kosarat, amelyik sorszáma csak az első bitben tér el.

Ha a kosárban van szabad helv, akkor abba tesszük bele.

Ha nincs szabad hely, akkor a kosárhoz hozzáláncolunk egy új blokkot és abba tesszük bele.

23. Rendezett állomány esetén adjuk meg a bináris (logaritmikus) keresés lépéseit! (4 pont)

21. oldal (utolsó előtti bekezdés)

- Középső blokk beolvasása
- Ha nincs benne az A = a értékű rekord: eldöntjük, hogy a blokklánc első vagy második felében szerepelhet-e
- Felezett blokklánc középső blokkjának beolvasásával folytatjuk a folyamatot
- Addig ismételjük, amíg megtaláljuk a rekordot vagy a blokklánc már csak 1 blokkból áll

24. Mennyi a keresési költség rendezett mező esetében? (1 pont)

21. oldal (utolsó bekezdés)

 $\log_2(B)$

25. Mennyi a keresési költség rendezett mező esetében, ha gyűjtő blokkokat is használunk? (1 pont)

22. oldal (utolsó előtti bekezdés)

 $\log_2(B-G)+G$ ahol G a gyűjtő blokkok száma

26. Mennyi a keresési költség rendezett mező esetében, ha minden blokkot félig üresen hagyunk? (1 pont)

23. oldal

 $\log_2(2*B) = 1 + \log_2(B)$

27. Milyen mindig az indexrekord szerkezete? (1 pont)

24. oldal

Az indexrekord egy (a, p) kettes, ahol a egy érték az indexelt oszlopban és p egy blokkmutató (arra a blokkra mutat, amelyben az A = a értékű rekordot tároljuk).

Az indexrekordok mindig rendezetten vannak tárolva az indexérték szerint.

28. Adjuk meg az elsődleges index 5 jellemzőjét! (5 pont)

25. oldal (1. bekezdés, 5 bajusz)

- Főfájl is az index szempontja szerint rendezett (nem csak az indexfájl)
- Csak egy elsődleges index lehet (mert a főfájl csak egy szempont szerint lehet rendezett)
- Elég a főfájl minden blokkjának legkisebb rekordjához készíteni egy indexrekordot
- Indexrekordok száma: T(I) = B (ritka index)
- Indexrekordok kevesebb helyet foglalnak, azaz egy blokkba több fér belőlük, mint főfájl rekordokból: bf(I) >> bf

29. Mit hívunk fedőértéknek? (1 pont)

25. oldal

Legnagyobb olyan indexérték, amely a keresett értéknél kisebb vagy egyenlő.

30. Mennyi a keresési költség elsődleges index esetén? (1 pont)

25. oldal

 $1 + \log_2(B(I))$ ahol B(I) az indexfájl mérete blokkokban.

31. Adjuk meg a másodlagos index 5 jellemzőjét! (5 pont)

33. oldal (1. bekezdés, első 5 bajusz)

- Főfájl rendezetlen (de az indexfájl rendezett)
- Több másodlagos index is lehet
- Főfájl minden rekordjához kell készíteni egy indexrekordot
- Indexrekordok száma: T(I) = T (sűrű index)
- Indexrekordok kevesebb helyet foglalnak, azaz egy blokkba több fér belőlük, mint főfájl rekordokból: bf(I) >> bf

32. Hogyan keresünk a másodlagos indexben és mennyi a keresés költsége? (5 pont)

33. oldal (2. bekezdés)

Binárist keresést használunk az indexfájlban. A talált indexrekord által mutatott blokkot még be kell olvasnunk, abban van a keresett főfájl rekord.

A keresés költsége: $1 + \log_2(B(I))$ ahol B(I) az indexfájl mérete blokkokban

A keresés lassabb, mint elsődleges index esetén, mert több indexrekord létezik (B(I) nagyobb).

33. Mit hívunk klaszterszervezésű táblának? (1 pont)

45. oldal (2. bekezdés)

Egy tábla klaszterszervezésű az A oszlopra nézve, ha az A oszlopban azonos értékű sorok azonos vagy egymás utáni blokkokban helyezkednek el, azaz az első találat után az összes többi található fellelhető soros beolvasással.

34. Mit hívunk klaszterindexnek? (1 pont)

45. oldal (3. bekezdés)

Ha egy fájl klaszterszervezésű az A oszlopra nézve, akkor az A oszlop indexe egy klaszterindex.

35. Mikor mondjuk, hogy 2 tábla klaszterszervezésű? (1 pont)

45. oldal (4. bekezdés)

Ha a táblák közös oszlopain egyező sorok egy blokkban vagy egymás utáni blokkokban helyezkednek el, azaz összekapcsolás során az összetartozó sorok fellelhetők soros beolvasással.

36. Ha t szintű indexet használunk, mennyi a keresési költség blokkműveletek számában mérve? (1 pont)

47. oldal (piros képlet)

 $\log_2(B(I^{(t)})) + t$, ahol $B(I^{(t)})$ a t-edik szinten található blokkok száma. Ha ezen a szinten csak 1 blokk van, akkor a keresési költség t + 1.

37. Ha t szintű indexet használunk, a legfelső szinten milyen keresést használunk? (1 pont)

47. oldal (2. bekezdés, 1. pont)

Bináris (logaritmikus) keresést.

38. Ha t szintű indexet használunk és a legfelső szint 1 blokkból áll, akkor mennyi a keresési költség? (1 pont)

47. oldal (2. bekezdés, 3. pont)

t+1

39. Ha t szintű indexet használunk, mennyi az indexszintek blokkolási faktora és miért? (2 pont)

47. oldal (2. bekezdés, 4. pont)

Minden szintnek azonos a blokkolási faktora (bf(I)), mert az indexrekordok hossza megegyezik. (Az indexrekordok egy A oszlop értéket és egy blokkmutatót tárolnak. Ezek nem függnek a t értékétől.)

40. Ha t szintű indexet használunk, vezessük le, hogy hány blokkból áll a legfelső szint! (12 pont)

48. oldal (táblázat)

A legfelső szint $B/bf(I)^t$ blokkból áll, mert a blokkok száma minden szinten ahányad részére csökken, amennyi indexrekord fér egy blokkba (bf(I)).

A főfájl B blokkból áll, az első szint B/bf(I) blokkból, a második szint $B/bf(I)/bf(I) = B/bf(I)^2$ blokkból, stb.

Az indexfájlok rendezettek, ezért lehet őket elsődleges index-szel indexelni, ami ritka, azaz blokkonként elég egy indexrekord. Ezért kell minden lépésben bf(I)-vel osztani.

Minden szintnek azonos a blokkolási faktora (bf(I)), mert az indexrekordok hossza megegyezik. A rekordok száma szintén bf(I) hányad részére csökken szintenként: főfájlban T rekord van, 1. szinten B, t-edik szinten $B/bf(I)^{t-1}$.

41. Ha t szintű indexet használunk, és a legfelső szint 1 blokkból áll, abból milyen egyenlet következik és mi a megoldása t-re? (2 pont)

48. oldal (táblázat alatti 1 pont)

Az egyenlet: $1 = B/bf(I)^t$ Megoldás: $t = \log_{bf(I)}(B)$

42. Mi a két legfontosabb jellemzője a B+-faindexnek? (2 pont)

49. oldal (telítettségre és algoritmusokra utaló mondatok)

Többszintű indexelés egy megvalósítása. Egy adott szerkezetű fa, amelyben minden blokk legalább 50%-ban telített. Ezt a telítettséget és a szerkezetet karbantartó algoritmusok biztosítják.

43. Egy példa alapján szemléltessük a köztes csúcs jellemzőit B+-fa index esetén! (8 pont)

50. oldal (minden, ami szerepel rajta)

n darab indexértéket és n+1 darab mutatót tartalmaz. Erre a köztes csúcsra mutat egy másik belső csúcs.

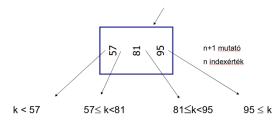
Legyen k egy tetszőleges indexérték egy adott mutató által meghatározott részgráfban.

Legbaloldalibb mutató: k < első indexérték

Középső mutatók: előző indexérték $\leq k <$ következő indexérték

Legjobboldalibb mutató: utolsó indexérték $\leq k$

(Ahhoz, hogy ez egy példa legyen konkrét számokat be kéne helyettesíteni. Rajzolni valószínűleg jó ötlet.)

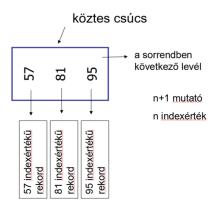
Ahol k a mutató által meghatározott részben (részgráfban) szereplő tetszőleges indexérték

44. Egy példa alapján szemléltessük a levél csúcs jellemzőit B+-fa index esetén! (5 pont)

51. oldal (minden, ami szerepel rajta)

n darab indexértéket és n+1 darab mutatót tartalmaz, ahol a +1 mutató sorrendben a következő levélre mutat. Levél csúcsokra egy belső csúcs is mutat.

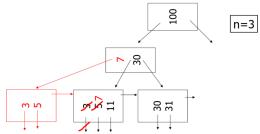
A többi mutató az indexértékkel megegyező tartalmú rekordra (nem pedig blokkra!) mutat. (Ahhoz, hogy ez egy példa legyen konkrét számokat be kéne helyettesíteni. Rajzolni valószínűleg jó ötlet.)

45. Mutassunk példát, mikor beszúráskor egy levélcsúcsot kettéosztunk B+-fa index esetén! (5 pont)

53. oldal (mit szúrunk be és a beszúrás előtti, majd utáni két fát kell lerajzolni)

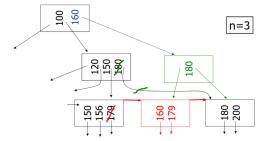
Szúrjuk be a 7-es indexértékű rekordot!

46. Mutassunk példát, mikor beszúráskor egy köztes csúcsot ketté
osztunk B+-fa index esetén! (5 pont)

54. oldal (mit szúrunk be és a beszúrás előtti, majd utáni két fát kell lerajzolni)

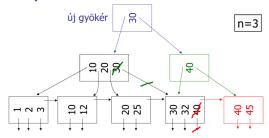
Szúrjuk be a 160-as indexértékű rekordot!

47. Mutassunk példát, mikor beszúráskor nő a B+-fa index magassága! (5 pont)

55. oldal (mit szúrunk be és a beszúrás előtti, majd utáni két fát kell lerajzolni)

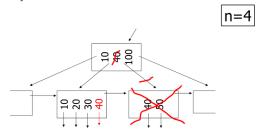
Szúrjuk be a 45-ös indexértékű rekordot!

48. Mutassunk példát, mikor törléskor megszüntetünk egy levélcsúcsot B+-fa index esetén! (5 pont)

56. oldal (mit törlünk és a törlés előtti, majd utáni két fát kell lerajzolni)

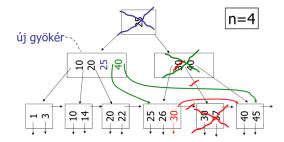
Töröljük az 50-es indexértékű rekordot!

49. Mutassunk példát, mikor törléskor csökken a B+-fa index magassága! (5 pont)

58. oldal (mit törlünk és a törlés előtti, majd utáni két fát kell lerajzolni)

Töröljük a 37-es indexértékű rekordot!

Indexek (08-indexek-1.ppt)

50. Mutassunk példát arra, mikor egy kevés elemszámú oszlopra bitmap indexet készítünk! (2 pont)

33. oldal (a tábla, és a régióra készített index)

Adatok:

ID	Név	Régió
101	John Smith	east
102	Robert Williams	central
103	Mary Brown	west
104	Susan Miller	central

Bitmap a 'Régió' oszlopra:

Régió='east'	Régió='central'	Régió='west'
1	0	0
0	1	0
0	0	1
0	1	0

51. Mutassunk példát arra, mikor logikai feltételek kiértékelését bitmap vektorműveletekre vezetjük vissza! (7 pont)

34. oldal (a lekérdezés, a vektorműveletek, és a lekérdezés eredménye: az utolsó vektorban az egyesek száma)

Lekérdezés: SELECT COUNT(*) FROM CUSTOMER WHERE STATUS='married' AND REGION IN ('central', 'west');

status		region								
=		=		region						
${\rm `married'}$	AND	'central'	OR	= 'west'	=	status	AND	region	=	Eredmény
0		0		0		0		0		0
1	AND	1	OR	0	=	1	AND	1	=	1
1		0		1		1		1		1
0		0		1		0		1		0

Az eredmény az utolsó oszlopban az egyesek száma.

Algebrai optimalizálás (algebrai opt.ppt)

52. Mi a lekérdezések optimalizálásának a célja és miket használunk fel ehhez? (5 pont)

91. oldal (A cél pontos megfogalmazása.)

A cél a lekérdezések gyorsabbá tétele a táblakra vonatkozó paraméterek, statisztikák, indexek ismeretében és általános érvényű tuladonságok, heurisztikák segítségével.

53. Adjuk meg a lekérdezések optimalizálásának folyamatábráját! (19 pont)

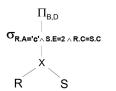
100. oldal (A folyamatábrán szereplő csúcsok, feliratok mindegyike 1 pont)

54. Adjuk meg egy egyszerű relációs algebrai kifejezést és gráfos ábrázolását! (4 pont)

95. oldal (A kifejezés és a gráf)

A $\Pi_{B,D}(\sigma_{R.A='c'\wedge S.E=2\wedge R.C=S.C}(R\times S))$ kifejezés gráfként:

55. Milyen költségmodellt használunk relációs algebrai optimalizálás esetében? (2 pont)

106. oldal (Költségmodell)

A kiszámítás költsége arányos a relációs algebrai kifejezés részkifejezéseinek megfelelő relációk tárolási méreteinek összegével.

56. Mi a módszer lényege relációs algebrai optimalizálás esetében? (3 pont)

106. oldal (Módszer)

Műveletei tulajdonságokon alapuló ekvivalens átalakítások alkalmazása, hogy várhatóan kisebb méretű relációk keletkezzenek.

57. Miért mondjuk, hogy az eljárás heurisztikus relációs algebrai optimalizálás esetén? (2 pont)

106. oldal (4. pont)

Mert az eljárás nem az argumentum relációk valódi méreteivel számol.

58. Miért nem egyértelmű az eredmény relációs algebrai optimalizálás esetén? (4 pont)

106. oldal (4. pont)

Mert az átalakítások sorrendje nem determinisztikus, így más sorrendben végrehajtva az átalakításokat más végeredményt kaphatunk. Mindegyik végeredmény általában jobb költségű, mint amiből kiindultunk.

59. A relációs algebrai kifejezésfában melyek az unáris csúcsok? (3 pont)

107. oldal (unáris csúcsok felsorolása)

Unáris csúcsok: σ , Π , ρ (szelekció, projekció, átnevezés)

60. A relációs algebrai kifejezésfában melyek a bináris csúcsok? (3 pont)

107. oldal (bináris csúcsok felsorolása)

Bináris csúcsok: −, ∪, × (kivonás, unió, összekapcsolás)

61. A relációs algebrai kifejezésfában mik a levélcsúcsok? (2 pont)

107. oldal (kétféle lehet)

Levél csúcsok: konstans relációk vagy relációs változók

62. Mit hívunk ekvivalens relációs algebrai kifejezéseknek? (3 pont)

110. oldal (1. pont)

Két kifejezés ekvivalens, ha tetszőleges relációk esetén azonos eredményeket adnak.

 $E_1(r_1,...,r_k)$ és $E_2(r_1,...,r_k)$ ekvivalensek $(E_1\cong E_2)$, ha tetszőleges $r_1,...,r_k$ relációk esetén $E_1(r_1,...,r_k)=E_2(r_1,...,r_k)$.

63. Hány szabálycsoportot adunk meg relációs algebrai optimalizáláskor és mi jellemző ezekre? (4 pont)

110. oldal (2. és 3. pont, összesen 4 mondat)

11 szabályt (szabálycsoportot) adunk meg. A szabályok kifejezések ekvivalenciáját kimondó bizonyítható állítások. Az állítások egy részében a kifejezések szintaktikus helyessége egyben elégséges feltétele is az ekvivalenciának.

64. Adjuk meg a relációs algebrai optimalizálás kommutatív szabályait! (3 pont)

110. oldal (3 szabály)

1.: Kommutativitás: $E_1 \oplus E_2 \cong E_2 \oplus E_1$ ahol $\oplus \in \{\times, \bowtie, \bowtie_F\}$

65. Adjuk meg a relációs algebrai optimalizálás asszociatív szabályait! (3 pont)

111. oldal (3 szabály)

2.: Asszociativitás: $(E_1 \oplus E_2) \oplus E_3 \cong E_1 \oplus (E_2 \oplus E_3)$ ahol $\oplus \in \{\times, \bowtie, \bowtie_F\}$

66. Adjuk meg a vetítésre vonatkozó összevonási, bővítés szabályt relációs algebrai optimalizálás esetén! (2 pont)

111. oldal (szabály és feltétel)

3.: Vetítések összevonása, bővítése: $\Pi_A(\Pi_B(E)) \cong \Pi_A(E)$ ha $A \subseteq B$

67. Adjuk meg a kiválasztások felcserélhetőségére, felbontására vonatkozó szabályt relációs algebrai optimalizálás esetén! (3 pont)

111. oldal (2 ekvivalencia és feltétel)

4.: Kiválasztások felcserélhetősége, felbontása: $\sigma_{F1 \wedge F2}(E) \cong \sigma_{F1}(\sigma_{F2}(E)) \cong \sigma_{F2}(\sigma_{F1}(E))$

68. Adjuk meg a kiválasztás és vetítés felcserélhetőségére vonatkozó szabályt relációs algebrai optimalizálás esetén! (2 pont)

112. oldal (az a) szabály és feltétele)

5.: Kiválasztás és vetítés felcserélhetősége: $\Pi_A(\sigma_F(E)) \cong \sigma_F(\Pi_A(E))$ ahol F csak az A oszlopokat nézi

69. Adjuk meg a kiválasztás és vetítés felcserélhetőségére vonatkozó általánosított szabályt rel. algebrai optimalizálás esetén! (2 pont)

112. oldal (a b) szabály és feltétele)

5.: Kiválasztás és vetítés felcserélhetősége, általánosabban: $\Pi_A(\sigma_F(E)) \cong \Pi_A(\sigma_F(\Pi_{A \cup B}(E)))$ ahol F az $A \cup B$ oszlopokat nézi és $A \cap B = \emptyset$ (azaz B-t F alapján határozzuk meg)

- 70. Adjuk meg a kiválasztás és szorzás felcserélhetőségére vonatkozó szabályt relációs algebrai optimalizálás esetén! (2 pont)
- 112. oldal (a szabály és feltétele)
- 6.: Kiválasztás és szorzás felcserélhetősége: $\sigma_F(E_1 \times E_2) \cong \sigma_F(E_1) \times E_2$ ahol F csak E_1 -et használja
- 71. Adjuk meg a kiválasztás és szorzás felcserélhetőségére vonatkozó speciális szabályt relációs algebrai optimalizálás esetén! (2 pont)
- 112. oldal (a speciális szabály és feltétele)
- 6.: Kiválasztás és szorzás felcserélhetősége, speciálisan: $\sigma_F(E_1 \times E_2) \cong \sigma_{F1}(E_1) \times \sigma_{F2}(E_2)$ ahol $F = F1 \wedge F2$ és Fi csak E_i -t ellenőrzi
- 72. Adjuk meg a kiválasztás és szorzás felcserélhetőségére vonatkozó általánosított szabályt rel. algebrai optimalizálás esetén! (3 pont)
- 112. oldal (az általános szabály és feltételei)
- 6.: Kiválasztás és szorzás felcserélhetősége, általánosabban: $\sigma_F(E_1 \times E_2) \cong \sigma_{F2}(\sigma_{F1}(E_1) \times E_2)$ ahol $F = F1 \wedge F2$ és F1 csak E_1 -et, de F2 $E_1 \times E_2$ -t nézi
- 73. Adjuk meg a kiválasztás és egyesítés felcserélhetőségére vonatkozó szabályt relációs algebrai optimalizálás esetén! (2 pont)
- 113. oldal (a szabály és feltétele)
- 7.: Kiválasztás és egyesítés felcserélhetősége: $\sigma_F(E_1 \cup E_2) \cong \sigma_F(E_1) \cup \sigma_F(E_2)$ ahol E_i azonos sémájú
- 73,5. Adjuk meg a kiválasztás és kivonás felcserélhetőségére vonatkozó szabályt relációs algebrai optimalizálás esetén! (2 pont)
- 113. oldal (de ez nem volt az eredeti kérdéssorban)
- 8.: Kiválasztás és kivonás felcserélhetősége: $\sigma_F(E_1 E_2) \cong \sigma_F(E_1) \sigma_F(E_2)$ ahol E_i azonos sémájú
- 74. Adjuk meg a kiválasztás és természetes összekapcsolás felcserélhetőségére vonatkozó szabályt relációs algebrai optimalizálás esetén! (2 pont)
- 113. oldal (a szabály és feltétele)
- 9.: Kiválasztás és természetes összekapcsolás felcserélhetősége: $\sigma_F(E_1\bowtie E_2)\cong\sigma_F(E_1)\bowtie\sigma_F(E_2)$ ahol F az E_i közös oszlopain értelmezett
- 75. Adjuk meg a vetítés és szorzás felcserélhetőségére vonatkozó szabályt relációs algebrai optimalizálás esetén! (2 pont)
- 114. oldal (a szabály és feltétele)
- 10.: Vetítés és szorzás felcserélhetősége: $\Pi_A(E_1 \times E_2) \cong \Pi_{A1}(E_1) \times \Pi_{A2}(E_2)$ ahol $A = A_1 \cup A_2$ és A_i az E_i oszlopainak részhalmaza
- 76. Adjuk meg a vetítés és egyesítés felcserélhetőségére vonatkozó szabályt relációs algebrai optimalizálás esetén! (2 pont)
- 114. oldal (a szabály és feltétele)
- 11.: Vetítés és egyesítés felcserélhetősége: $\Pi_A(E_1 \cup E_2) \cong \Pi_A(E_1) \cup \Pi_A(E_2)$ ahol E_i sémája azonos és A az oszlopaik egy részhalmaza

77. Mutassunk példát, hogy a kivonás és a vetítés nem felcserélhető! (2 pont)

114. oldal (a megjegyzésben leírt példa)

Példa $\Pi_A(E_1 - E_2) \ncong \Pi_A(E_1) - \Pi_A(E_2)$ bizonyítására: Legyen $E_1 = [\{A = 0, B = 0\}, \{A = 0, B = 1\}]$ és $E_2 = [\{A = 0, B = 0\}]$ Ekkor $\Pi_A(E_1 - E_2) = [\{A = 0\}]$ de $\Pi_A(E_1) - \Pi_A(E_2) = \emptyset$

78. Fogalmazzuk meg a relációs algebrai optimalizálás 4 heurisztikus elvét! (4 pont)

115. oldal (Vastagon szedett mondatok)

- Minél hamarabb szelektáljunk
- Próbáljunk természetes összekapcsolásokat képezni
- Vonjuk össze az egymás utáni unáris műveleteket
- Keressünk közös részkifejezéseket

79. Miért érdemes hamarabb szelektálni relációs algebrai optimalizálás esetén? (1 pont)

115. oldal (1. pont)

Hogy a részkifejezések várhatóan kisebb relációk legyenek.

80. Miért érdemes természetes összekapcsolásokat képezni szorzások helyett relációs algebrai optimalizálás esetén? (1 pont)

115. oldal (2. pont)

Mert az összekapcsolás hatékonyabban kiszámolható, mint a szorzatból történő kiválasztás.

81. Miért érdemes az unáris műveleteket összevonni relációs algebrai optimalizálás esetén? (1 pont)

115. oldal (3. pont)

Mert így csökken a műveletek száma, és általában a kiválasztás kisebb relációt eredményez, mint a vetítés.

82. Miért érdemes a közös részkifejezéseket megkeresni relációs algebrai optimalizálás esetén? (1 pont)

115. oldal (4. pont)

Mert így elég őket csak egyszer kiszámolni a kifejezés kiértékelése során.

83. A relációs algebrai optimalizálás algoritmusának mi az inputja és mi az outputja? (2 pont)

116. oldal (input, output)

Input: relációs algebrai kifejezés kifejezésfája

Output: optimilizált kifejezésfa optimilizált kiértékelése

84. Mi a relációs algebrai optimalizálás algoritmusának 1. lépése (az alkalmazott szabályok felsorolása nélkül)? (2 pont)

116. oldal (1. lépés)

Kiválasztások felbontása.

85. Mi a relációs algebrai optimalizálás algoritmusának 2. lépése (az alkalmazott szabályok felsorolása nélkül)? (2 pont)

116. oldal (2. lépés)

Kiválasztások olyan mélyre vitele a kifejezésfában, amilyen mélyre csak lehetséges.

86. Mi a relációs algebrai optimalizálás algoritmusának 3. lépése (az alkalmazott szabályok felsorolása nélkül)? (2 pont)

116. oldal (3. lépés)

Vetítések olyan mélyre vitele a kifejezésfában, amilyen mélyre csak lehet.

Olyan vetítések elhagyása, amik a reláció összes attribútumára vetítenek (triviális vetítések).

87. Mi a relációs algebrai optimalizálás algoritmusának 4. lépése (az alkalmazott szabályok felsorolása nélkül)? (2 pont)

116. oldal (4. lépés)

Közvetlenül egymás utáni kiválasztások vagy vetítések összevonása egy kiválasztássá vagy egy vetítéssé vagy egy kiválasztás utáni vetíttéssé, ha lehet.

88. Mi a relációs algebrai optimalizálás algoritmusának 5. lépése (az alkalmazott szabályok felsorolása nélkül)? (4 pont)

116. oldal (5. lépés)

Gráf bináris műveletek $(\cup, -, \times)$ alapján részgráfokra bontása. Egy részgráfhoz tartozik még a bináris műveleten végrehajtott kiválasztások és vetítések.

Ha a bináris művelet $\times$ és valamelyik argumentumban nincsen bináris művelet és a művelet részfája equi-joinnak felel meg, akkor az argumentum részfájával egyesíthető a művelet részfája.

89. Mi a relációs algebrai optimalizálás algoritmusának 6. lépése (az alkalmazott szabályok felsorolása nélkül)? (2 pont)

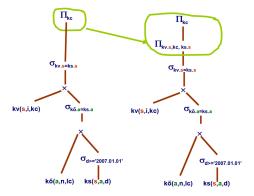
116. oldal (6. lépés)

Az előző lépésben kapott fa alulról felfelé haladó kiértékelése (tetszőleges sorrendben).

90. Adjunk meg egy példát, amiben a vetítések bővítése trükköt alkalmazzuk és indokoljuk, hogy mire jó ez! (8 pont)

122. oldal (a teljes ábra)

Ezzel a trükkel a bővített vetítést lejebb vihetjük a kifejezfában, mint az erdeti vetítést lehetne. Ezzel kisebb részeredményeket kaphatunk a kiértékelés során, azaz optimálisabb megoldáshoz juthatunk.

Költségbecslés, optimalizálás (optimization.ppt)

91. Mennyi az SC(A,R) szelektivitás értéke, ha A kulcs? (1 pont)

11. oldal

SC(A,R) = 1

92. Mennyi az SC(A,R) szelektivitás értéke, ha A nem kulcs (a jelölések magyarázatát is adjuk meg)? (1 pont)

11. oldal

 $SC(A,R) = N_R/V(A,R)$ ahol N_R az R reláció rekordjainak száma és V(A,R) az A mező különböző értékeinek száma R-ben

93. Mennyi rendezett táblában a bináris keresés átlagos költsége, ha minden találatot be kell olvasni (a jelölések magyarázatát is adjuk meg)? (3 pont)

13. oldal (bináris átlagos költség, m-re a képlet)

 $\lceil \log_2 B_R \rceil + m \text{ ahol } m = \lceil SC(A, R)/F_R \rceil - 1$

m adja meg, hogy hány további blokkot kell még megnézni, hogy minden találat meglegyen.

 B_R jelentése: R reláció tárolásához szükséges blokkok száma

SC(A,R)jelentése: átlagosan hány A=amező van R-ben

 F_R jelentése: blokkolási tényező, R-ben egy blokkon hány rekord található

94. Mennyi B+-fa típusú elsődleges index esetén az átlagos keresési költség, ha minden találatot be kell olvasni (a jelölések magyarázatát is adjuk meg)? (2 pont)

13. oldal (a legutolsó pont)

 $HT_i + \lceil SC(A,R)/F_R \rceil$

 HT_i jelentése: i index szintjeinek száma

SC(A,R) jelentése: átlagosan hány A=a mező van R-ben

 F_R jelentése: blokkolási tényező, R-ben egy blokkon hány rekord található

95. Mennyi B+-fa típusú másodlagos index esetén az átlagos keresési költség, ha minden találatot be kell olvasni (a jelölések magyarázatát is adjuk meg)? (2 pont)

14. oldal (a szelektivitást tartalmazó képlet)

 $HT_i + \lceil SC(A,R) \rceil$

 HT_i jelentése: i index szintjeinek száma

SC(A,R) jelentése: átlagosan hány A=a mező van R-ben

Költségbecslés, optimalizálás (optimization-hu.ppt)

96. A $\sigma_{\theta_1 \wedge ... \wedge \theta_n}$ lekérdezésnek adjuk meg kétféle kiszámítási módját! (6 pont)

15. oldal, 1. bajusz és 2. pötty, 2. bajusz és első három pötty

- Ha több θ_i -hez van indexünk, akkor indexek használatával keressük meg a hozzá tartozó feltételt kielégítő sorok azonosítóit (RID-eket) és vegyünk a RID-ek metszetét.
- Egyébként végezzük el a legkisebb költségű θ_i kiválasztást és a fennmaradó θ_i feltételek szerint szűrjük az eredményt.

97. A $\sigma_{\theta_1 \vee ... \vee \theta_n}$ lekérdezésnek adjuk meg kétféle kiszámítási módját! (3 pont)

15. oldal, a diszjunkciós kiválasztás alatti 3 sor

- Ha több θ_i -hez van indexünk, akkor indexek használatával keressük meg a hozzá tartozó feltételt kielégítő sorok azonosítóit (RID-eket) és vegyünk a RID-ek unióját.
- Egyébként végezzünk lineáris keresést.

98. Milyen adatbázis műveletekhez kell rendezés? (5 pont)

16. oldal, az 5 bajusz

rendezés, unió, metszet, II (vetítésnél a duplikált értékek kiszűrése)

99. Milyen két fajtája van a rendezésnek? (2 pont)

17. oldal, 3.1. 3.2

Belső és külső rendezés. Belső rendezés akkor használható, ha a rekordok egyszerre beleférnek a memóriába.

100. Külső összefésülő rendezésnél mire jó a rendező lépés? (1 pont)

18. oldal, első sor

Rendezett futamok létrehozására. Egy futam egy M hosszú R_i fájl, ahol M a memória mérete blokkokban.

101. Külső összefésülő rendezésnél mire jó az összevonási lépés? (1 pont)

19. oldal, első sor

Rendezett futamok összefésülésére. Több rendezett fájlból (futamból) készítünk egy rendezett fájlt.

102. Külső összefésülő rendezésnél mikor kell több menetben végezni az összevonási lépést? (2 pont)

20. oldal, 2. pont, de a betűk magyarázata is kell

Ha a futamok száma (N) meghaladja a memória méretét blokkokban kifejezve (M). Azaz ha nem tudunk minden fájlhoz egy-egy külön memóriablokkot fenntartani, mert nincs elég memória. (A futam egy rendezett fájl; ezeket kell összefésülni.)

Valójában $N \geq M$ esetén is erre van szükség, de ha így van az előadás dián...

103. Külső összefésülő rendezésnél mennyi a rendező lépés költsége? (2 pont)

22. oldal, 2. pont, de a betűk magyarázata is kell

 $2*B_R$, azaz a rendezendő reláció blokkokban kifejezett méretének kétszerese.

104. Külső összefésülő rendezésnél mennyi összevonandó futam van kezdetben? (2 pont)

22. oldal, 3.1. pont, de a betűk magyarázata is kell

 $\lceil B_R/M \rceil$ darab futam van kezdetben, azaz a rendezendő reláció méretét elosztjuk a memória méretével és felfelé kerekítjük.

105. Külső összefésülő rendezésnél mennyi az összes menetek száma? (2 pont)

22. oldal, 3.3. pont, de a betűk magyarázata is kell

 $\lceil \log_{M-1}(B_R/M) \rceil$ menetre van szükség, ahol M a memória mérete, B_R pedig a rendezendő reláció mérete, mindkettő blokkokban értendő. Magyarázat: minden menet M-1 futamot rendez, ezért minden menetben M-1-ed részére csökken a rendezendő futamok száma.

106. Külső összefésülő rendezésnél mennyi blokkot olvasunk minden menetben? (2 pont)

22. oldal, 3.4. pont, de a betűk magyarázata is kell

Hivatalos jegyzet:

Minden menetben $2*B_R$ blokkot olvasunk, ahol B_R a rendezendő reláció mérete blokkokban kifejezve.

Szerintem erre gondolt inkább:

Minden menetben B_R blokkot olvasunk és B_R blokkot írunk, így egy menet költsége $2 * B_R$ (ahol B_R a rendezendő reláció mérete blokkokban kifejezve). Az utolsó írás az kivétel, azt nem számoljuk bele a költségbe. B_R pedig valójában csak egy felső becslés (amit az utolsó menetben el is érünk).

107. Külső összefésülő rendezésnél mennyi a teljes költség, a végeredmény kiírása nélkül? (4 pont)

22. oldal, 3.4. pont, de a betűk magyarázata is kell

 $2*B_R+2*B_R*\lceil\log_{M-1}(B_R/M)\rceil-B_R$ ahol B_R a rendezendő reláció mérete, M pedig a memória mérete, mindkettő blokkokban kifejezve

108. A vetítés milyen három lépés megvalósításából áll? (3 pont)

23. oldal, 4. pont

Kezdeti átnézés (felesleges mezők törlése), rendezés, végső átnézés (duplikáltak törlése, amik most már szomszédosak)

109. Soroljuk fel az összekapcsolás 5 megvalósítását! (5 pont)

24. oldal, 2. pont

- Skatulyázott ciklusos (nested loop) összekapcsolás
- Blokk-skatulyázott ciklusos (block-nested loop) összekapcsolás
- Indexelt skatulyázott ciklusos összekapcsolás
- Összefésüléses rendező összekapcsolás
- Hasításos összekapcsolás

110. Skatulyázott (NestedLoop) összekapcsolásnál mennyi a költsége legjobb esetben? (3 pont)

25. oldal, 1.1 pont mindhárom sora

A legjobb eset akkor lép fel, ha a (kisebb) reláció elfér a memóriában. Ekkor legyen ez a belső reláció. A költség: $B_R + B_S$ (ahol B_X az X reláció méretét jelenti blokkokban kifejezve)

111. Skatulyázott (NestedLoop) összekapcsolásnál mennyi a költsége legrosszabb esetben? (3 pont)

25. oldal, 1.2 pont mindhárom sora

A legroszabb eset akkor lép fel, ha mindkettő relációból csak 1-1 lap fér bele a memóriába. Ekkor minden (R-beli) rekordhoz végig kell olvasni a másik reláció (S) összes blokkját, így a költség: $N_R * B_S + B_R$ (ahol B_X az X reláció méretét jelenti blokkokban kifejezve, N_R pedig az R relációban található rekordok számát)

112. Blokk-Skatulyázott (BlockNestedLoop) összekapcsolásnál mennyi a költség legjobb esetben? (3 pont)

28. oldal, 1.1 pont mindhárom sora

A legjobb eset akkor lép fel, ha a (kisebb) reláció elfér a memóriában. Ekkor legyen ez a belső reláció. A költség: $B_R + B_S$ (ahol B_X az X reláció méretét jelenti blokkokban kifejezve)

113. Blokk-Skatulyázott (BlockNestedLoop) összekapcsolásnál mennyi a költség legrosszabb esetben? (3 pont)

28. oldal, 1.2 pont mindhárom sora

A legroszabb eset akkor lép fel, ha mindkettő relációból csak 1-1 lap fér bele a memóriába. Ekkor minden (R-beli) blokkhoz végig kell olvasni a másik reláció (S) összes blokkját, így a költség: $B_R * B_S + B_R$ (ahol B_X az X reláció méretét jelenti blokkokban kifejezve)

114. Indexelt összekapcsolásnál mennyi a költség? (3 pont)

29. oldal, 4. pont mindhárom sora

Legyen c a belső relációból index szerinti kiválasztás költsége, továbbá legyen a kevesebb rekordot tartalmazó reláció a külső reláció (R). Ekkor a költség: $B_R + N_R * c$ (ahol B_R az R reláció mérete blokkokban kifejezve, N_R pedig az R relációban található rekordok száma)

115. Rendezéses-Összefésüléses összekapcsolásnál mennyi a költség? (3 pont)

30. oldal, 5. pont

A költség: rendezés költsége $+ B_S + B_R$ (ahol B_X az X reláció mérete blokkokban kifejezve)

116. Hasításos összekapcsolásnál mennyi a költség? (3 pont)

31. oldal, 4. pont

A költség: $2*(B_R+B_S)+(B_R+B_S)$ (ahol B_X az X reláció mérete blokkokban kifejezve)

117. Hasításos összekapcsolásnál mekkora méretű kosarakat képezünk? (2 pont)

31. oldal, 2. pont első sora

Ami állítólag a válasz, de a kérdésre nem válaszol:

Alkalmazzuk h_1 -et (hash függvény) az összekapcsolási mezőre és felosztjuk a rekordokat memóriában elférő részekre.

A választ esetleg a kosarak számának függvényében lehetne megadni, de akkor is kérdéses, hogy mennyi konstans extra memóriára van szükség. A kosarak száma pedig nem triviális és egy hash függvény nem ad garanciát arra, hogy egy fix méretű kosárba bele fog férni minden szükséges rekord.

118. Hány sora van a $\sigma_{A=v}(R)$ lekérdezés eredményének? (2 pont)

40. oldal, 1. pont

SC(A,R), azaz annyi, ahány A=a mező van R-ben átlagosan. Ha A kulcs, akkor SC(A,R)=1, egyébként $SC(A,R)=N_R/V(A,R)$ (ahol N_R a rekordok száma, V(A,R) pedig az A mező különböző értékeinek száma).

119. Hány sora van a $\sigma_{A < v}(R)$ lekérdezés eredményének? (2 pont)

40. oldal, 2. pont

 $N_R * \frac{v - \min(A, R)}{\max(A, R) - \min(A, R)}$ ahol N_R a rekordok száma, min és max pedig az adott mező minimális/maximális előforduló értéke.

120. Hány sora van a $\sigma_{\theta_0 \wedge ... \wedge \theta_n}(R)$ lekérdezés eredményének? (2 pont)

40. oldal, 3. pont

 $N_R * (\frac{s_1}{N_R} * ... * \frac{s_n}{N_R})$ ahol s_i (θ_i szelektivitása) a rekordok száma, amik θ_i -t kielégítik (valószínűségi alapon), N_R pedig a relációban lévő rekordok száma.

121. Hány sora van a $\sigma_{\theta_0 \vee ... \vee \theta_n}(R)$ lekérdezés eredményének? (2 pont)

40. oldal, 4. pont, 2. sor

 $N_R*(1-[(1-\frac{s_1}{N_R})*...*(1-\frac{s_n}{N_R})])$ ahol s_i (θ_i szelektivitása) a rekordok száma, amik θ_i -t kielégítik (valószínűségi alapon), N_R pedig a relációban lévő rekordok száma.

122. Hány sora van az $R \times S$ lekérdezés eredményének? (2 pont)

41. oldal, 1. pont

 $N_R \ast N_S,$ ahol N_X az Xrelációban található rekordok számát adja meg

123. Hány sora van az $R \bowtie S$ lekérdezés eredményének, ha $R \cap S = \emptyset$? (2 pont)

41. oldal, 2.1.

 $N_R \ast N_S,$ ahol N_X az Xrelációban található rekordok számát adja meg

124. Hány sora van az $R \bowtie S$ lekérdezés eredményének, ha $R \cap S$ kulcs R-en? (2 pont)

41. oldal, 2.2.

 N_S , azaz az S reláció sorainak száma

125. Hány sora van az $R \bowtie S$ lekérdezés eredményének, ha $R \cap S$ idegen kulcs R-hez? (2 pont)

41. oldal, 2.3.

 N_S , azaz az S reláció sorainak száma

126. Hány sora van az $R \bowtie S$ lekérdezés eredményének, ha $R \cap S = \{A\}$ sem R-nek, sem S-nek nem kulcsa? (2 pont)

41. oldal, 2.4.

 $N_R * N_S/V(A, S)$, ahol N_X az X reláció sorainak számát, V(A, S) pedig az A mező különböző értékeinek számát (S-ben) adja meg.

Felső becsléshez R és S fordítva is behelyettesíthető és a két eredmény maximumát lehet venni.

Összekapcsolás sorrend (20. joinorder.ppt)

127. Mi a szabályos zárójelezések számának rekurzív képlete? (2 pont)

9. oldal, 1.2 két sora

Legyen T(n) az n tagú kifejezés lehetséges zárójelezéseinek száma.

T(1) = 1

$$T(n) = \sum_{i=1}^{n-1} T(i) * T(n-i)$$

128. Mennyi n tagú Join fa van? (2 pont)

9. oldal, T(n)n!, ahol T(n) az n elem szabályos zárójelezéseinek száma

T(n) * n! darab, ahol T(n) az n tagú kifejezés lehetséges zárójelezéseinek száma.

129. 5 tagú összekapcsolás sorrendjének legjobb tervét dinamikus programozási elvet alkalmazva hogyan számoljuk ki? (3 pont)

```
13. oldal, 2. pont
```

Egy n-1 tagú összekapcsolás eredményéhez hozzákapcsoljuk az n-edik tagok. Az n lehetséges kombináció közül a legkisebb költségűt választjuk.

```
BestPlan(A,B,C,D,E) = min of (
    BestPlan(A,B,C,D) |X| E,
    BestPlan(A,B,C,E) |X| D,
    BestPlan(A,B,D,E) |X| C,
    BestPlan(A,C,D,E) |X| B,
    BestPlan(B,C,D,E) |X| A
)
```

Összekapcsolás sorrend (09_qp_opt.ppt)

130. Több-tagú összekapcsolás suboptimális sorrendjét milyen algoritmussal lehet előállítani, és a tartalmazási hálón milyen irányban halad a kiértékelés? (2 pont)

20. oldal, cím és nyíl

Az algoritmus neve "Selinger algoritmus" és a kiértékelés lentről (egyedül álló relációk szintjéről) felfelé halad (egyre több darab reláció van összekapcsolva).

Tétel 9 (Tetel9_kidolgozott.pdf)

131. A Q(A,B) JOIN R(B,C) JOIN S(C,D) lekérdezésnek melyik három kiértékelését hasonlítottuk össze, és melyik volt a legjobb ezek közül? (4 pont)

1. oldal a, b, c.c, volt a legjobb.

- a) balról jobbra
- b) balról jobbra és a memóriában összekapcsolva a harmadik táblával
- c) középső ténytábla soraihoz kapcsolva a szélső dimenziótáblákat (ez volt a legjobb)

132. A Q(A,B) JOIN R(B,C) JOIN S(C,D) lekérdezésnek három kiértékelésénél milyen indexeket tételeztünk fel? (2 pont)

1. oldal 2. sor

Létezik Q.B-re és S.C-re klaszterindex.

133. Az R(A,B) JOIN S(B,C) lekérdezés eredményében mennyi a sorok száma? (2 pont)

1. oldal 2) képlet

 $T_{R\bowtie S} = T_R * T_S/I$, ahol T a sorok számát, I pedig az S.B oszlopon előforduló különböző értékek számát jelöli.

134. Az R(A,B) JOIN S(B,C) lekérdezés eredménye hány blokkból áll? (2 pont)

1. oldal 3) képlet

 $(T_R * B_S + T_S * B_R)/I$, ahol T a sorok számát, B a reláció méretét blokkokban, I pedig az S.B oszlopon előforduló különböző értékek számát jelöli.

Megjegyzés: $R \times S$ esetén a válasz $T_R * B_S + T_S * B_R$ lenne.

135. A Q(A,B) JOIN R(B,C) JOIN S(C,D) lekérdezésnek balról jobbra (a) kiértékelésénél milyen költségek összege lesz a teljes költség, és mennyi a teljes költség? (5 pont)

2. oldal a) a teljes JOIN I/O költsége: négy sora és a) végeredménye

Első join költsége: B + T * B/IElső join kiírása: 2 * T * B/I

Második join költsége: $2 * T * B/I + [(T^2/I) * B]/I$

Második join kiírása: $3*T^2*B/I^2$

Teljes költség (előzőek összeadva): $B + 5 * T * B/I + 4 * T^2 * B/I^2$

136. A Q(A,B) JOIN R(B,C) JOIN S(C,D) lekérdezésnek balról jobbra (b) kiértékelésénél mennyit lehet megspórolni és mennyi a teljes költség? (5 pont)

2. oldal ab) magyarázatában szereplő képlet és b) végeredménye

Megspórolhatjuk az első join eredményének kiírását majd újboli beolvasását (2*(2*T*B/I)). Teljes költség: $B+T*B/I+4*T^2*B/I^2$

137. A Q(A,B) JOIN R(B,C) JOIN S(C,D) lekérdezésnek c) kiértékelésénél (középső ténytáblához indexek alapján kapcsoljuk a dimenziótáblákat) milyen költségek összege lesz a teljes költség, és mennyi a teljes költség? (4 pont)

2. oldal c) három képlete és c) végeredménye

Q beolvasása: B

Q és S olvasása R minden sorára: T * (B/I + B/I)

Eredmény kiírása: $3 * T^2 * B/I^2$

Teljes költség: $B + 2 * T * B/I + 3 * T^2 * B/I^2$

138. A Q(A,B) JOIN R(B,C) JOIN S(C,D) lekérdezésnek c) és b) kiértékelésének költségei hogy aránylanak egymáshoz, és milyen feltétel szükséges ehhez? (2 pont)

2. oldal utolsó két mondat.

Nagyméretű táblák esetén T/I nagy lesz, ezért a négyzetes tag jóval nagyobb lesz, mint a lineáris tag, tehát a c) módszer a leghatékonyabb.

A c/b arány 3/4-hez tart, ha T/I tart a végtelenbe. Vagyis ha T/I elég nagy, akkor c) költsége nagyjából 3/4-e a b)-nek.

Hangolás (9ituning-hu.ppt)

139. A legjobb átfutás mit optimalizál? (2 pont)

7. oldal, legjobb átfutáshoz tartozó 2 sor.

A cél az eredmény minden sorát minél hamarabb visszaadni. Először számolás, aztán gyors visszatérés.

140. A legjobb válaszidő mit optimalizál? (2 pont)

7. oldal, legjobb válaszidőhöz tartozó 2 sor.

A cél az eredmény első sorát minél hamarabb visszaadni. Számolás közben már térjen vissza, ha lehetséges.

141. Adjuk meg a ROWID szerkezetét, és egy példát is rá Oracle esetében! (2 pont)

11. és 12. oldal, alul.

Előadáson tanult: <Blokk>.<Sor>.<Fájl>

Példa: (ezt le lehet rajzolni)

Van egy fájlunk, melynek azonosítója X. A fájl 1-től sorszámozott blokkokból áll, amik 1-től sorszámozott rekordokból állnak. A ROWID-ben a blokkok és a sorok 0-tól vannak sorszámozva. Az X fájl 7. blokkjának első sorának ROWID-je: 00000006.0000.0000X

Gyakorlaton tanult: Base64 kódolt 18 karakter hosszú szöveg 000000FFFBBBBBRRR formátumban.

O: adatobjektum azonosító

F: fájl azonosító B: blokk azonosító R: sor azonosító

142. Mi az Explain plan for <SQL-utasítás> utasítás hatása? (2 pont)

17. oldal első bajusz.

Elmenti a tervet (forrás sorokat és műveleteket) a Plan_Table-be. Majd a Plan_Table nézetén (vagy külső eszközön) keresztül olvasható tervet kapunk.

143. Jellemezzük a SELECT * FROM emp WHERE rowid='00004F2A.00A2.000C' utasítást! (4 pont)

26. alsó keret teljes tartalma.

Mivel rowid alapján keresünk, így egyetlen sor megkeresése a feladat. A rowid-ben foglalt blokkot be kell olvasni és ki kell szűrni a megfelelő sort (amiben a rowid szintén segít, hiszen a sor azonosítót is tartalmazza).

rowid alapján való keresés a leggyorsabb módszer egy sor kinyerésére, de ehhez persze tudni kell a rowid-t előre.